

Назви грошей: ти знаєш, скільки на це бабла треба – гроші [1, с. 33].

Назви частин тіла: холодець свій під футболку сховай, трейсер – живіт [1, с. 34]; той гепнувся макітрою об землю та глухо застогнав – голова [1, с. 266].

Назви ознак, рис характеру: ви круті - про людину, яка досягла високого професіоналізму у певній сфері діяльності [1, с. 14]; шизонуті на всю голову, хоч і веселі – дивний, божевільний, абсурдний [1, с. 28]; Бухий і, здається, накурений – в стані алкогольного сп'яніння [1, с. 220]; та ти вже навалений – п'яний [1, с. 148].

Вигуки: Й-ес! Й-ес!Й-ес! – радісний стан [1, с. 228]; чпок-чпок-чпок! – кінець, крах [1, с. 283].

Назви закладів: Дейв кинув у бік кафешки – кафе [1, с. 45]; може, у кіношку – кінотеатр [1, с. 78].

Назви абстрактних понять: Прикольно - весело, оригінально, з гумором [1, с. 15]; але чи зможеш ти себе перебороти – от у чому фішка - якась особливість, сутність, специфічна риса чогось, тенденція [1, с. 15].

Назви конкретних понять: давай ще відос зніmemo і додому – відео [1, с. 11]; лови мій маяк – телефонний дзвінок [1, с. 27].

Також авторка використовує у творі жаргонно-професійну лексику . Це слова, які властиві мові певного професійного середовища:

Спортивна сфера: хлопці вже встигли відпрацювати улюблені трюки й трохи покрутили акро з різної висоти – сальто, акробатика [1, с.11]; паркур, чула про таке – фізична дисципліна, в якій тренується подолання будь-яких перешкод на своєму шляху за допомогою пристосування своїх рухів до навколишнього середовища [1, с. 13]; а тепер я покажу тобі ваули і дропи – стрибок через перешкоду; стрибок з висоти з подальшим акуратним приземленням на ноги [1, с. 21].

Лексика навчальних закладів: на міжнарі...закінчую перший курс – факультет міжнародних відносин [1, с. 24].

У творі присутні і сленгові імена осіб: Дейв – Давид [1, с. 12]; Чіт – Тарас [1, с. 12].

Отже, серед тематичних груп, за якими відбувалася класифікація соціолектів, ми виокремили 11 блоків. Окремо виділили жаргонно-професійну лексику, яку поділили на 2 групи. Найбільшу кількість соціальних діалектизмів становить блок на позначення дій, де присутні синонімічні одиниці: врізати, розквасити, які несуть негативну конотацію. Меншою є група на позначення людей, у якій також є синоніми, що виступають носіями низької експресивності: дебілоїд та мудак. Слід звернути увагу на професійну лексику в сфері спорту, зокрема на слова ваули, дропи, що мають іншомовне походження і вживаються лише в колі осіб, які займаються паркурком.

ЛІТЕРАТУРА

1. Нікуліна А. Зграя. Харків: Віват, 2018. 320 с.
2. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови. Київ: Критика, 2003. 336 с..
3. Третяк Н. В. Місце жаргонної лексики у структурі соціальних діалектів української мови. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2009. Вип. 18. С. 49 – 52.

Шипітка Ганна

Науковий керівник – викл. Вербовецька О.

ПРІЗВИСЬКА ЖИТЕЛІВ СЕЛА ЗОЗУЛІНЦІ ЗАЛІЩИЦЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ, МОТИВОВАНІ ЗОВНІШНІМИ ОЗНАКАМИ НОСІЯ

Мешканці українських сіл, крім прізвища, часто мають ще одне найменування – прізвисько, яке в побутових антропонімічних формулах займає панівне місце, є найчастотнішим у плані вживання. Прізвиська – це найчисельніший, найрізноманітніший і наймінливіший клас антропонімів [2,с.532].

Антропонімія як наука про власні особові назви заслуговує ґрунтовного вивчення як в теоретичному, так і в практичному аспектах. Саме зараз спостерігається бурхливий розвиток та помітні успіхи в цій галузі.

Сучасні українські неофіційні іменування детально описали в своїх працях П. Чучка (неофіційні антропоніми Закарпаття), Н. Федотова (прізвиська Луганщини), Г. Аркушин (прізвиська північно-західної України), Н. Шулська (неофіційні іменування Західного Полісся), Г. Бучко та Д. Бучко (Бойківщини), Р. Остах (Галичини), М. Лесюк (Гуцульщини), О. Антонюк (Донеччини), Г. Ліщинська (Покуття) та ін. Зважаючи на напрацювання у цій галузі, неофіційні ідентифікатори іменування людей досліджено ще недостатньо. Антропонімія села Зозулинці досі не була предметом спеціального наукового аналізу: не досліджено лексичний потенціал та мотиваційну базу прізвиस्क, що зумовлює **актуальність теми** нашої розвідки.

Об'єктом дослідження є сучасні українські індивідуальні прізвиська жителів села Зозулинці Заліщицького району Тернопільської області.

Мета статті – розглянути сучасні прізвиська жителів села Зозулинці з урахуванням їх мотиваційних критеріїв, зупинившись детально на одній групі назв – мотивованих зовнішніми ознаками денотата.

На сьогодні в українській ономастиці немає визначення, яке б найбільш повно окреслювало поняття «прізвисько». Загалом під поняттям «прізвисько» ми розуміємо власну особову назву, неофіційне іменування, дане номінатором в певний період життя денотата, і яке має додаткову інформативність про носія, створене на основі певних ознак, притаманних тільки денотату.

Сучасні індивідуальні прізвиська виникають за багатьма мотивами, одним з яких є зовнішні особливості носія. Дослідники-антропонімісти наголошують на безпосередності й характеристичності зовнішніх ознак, які є найцікавішими для ономастичних досліджень: «Ця сторінка найдоступніша для спостережень і мимоволі впадає в очі» [4, с. 308–309]. Зовнішні ознаки – група позамовних пресупозицій, яка є в безпосередній досяжності для спостерігача й не потребує особливих когнітивних дій [3, с. 9].

Серед цієї групи іменувань виділяємо підгрупи, серед яких назви, мотивовані особливостями статури носія, кольором волосся, шкіри, повнотою, зростом, вираженими частинами тіла тощо.

Велика кількість прізвиस्क позначає особливості тілобудови денотата:

а) надмірна худина: *Шприха* (худа жінка), *Мишка* (худорлявий), *Чапля* (дуже худа дівчина);

б) надмірна повнота: *Пампушок* (товстий), *Ропуха* (повна), *Бараболька* (кругла), *Баклажан* (людина з надмірною вагою), *Шарік* (має тілобудову, що нагадує форму повітряної кульки), *Пиріжок* (товстий).

Окремо виділяються прізвиська, мотивовані особливостями зросту людини:

а) високий зріст: *Банан*, *Гулівер*, *Трубач*;

б) низький зріст: *Ліліпут*, *Колобок*, *Міль*, *Жаба*.

У досліджуваному населеному пункті наявні прізвиська, що вказують на особливості осанки, структуру: *Горбатий* (згорблений), *Говерла* (сутулиться); *Баба-хлоп* (кремезна жінка, зовні схожа на чоловіка), *Медвідь* (кремезний), *Клічко* (підкачане тіло), *Шрек* (неповороткий), *Тарзан* (у хорошій фізичній формі).

Загалом зовнішній вигляд носія репрезентують прізвиська *Павонія* (красивий зовнішній вигляд), *Чучело* (неохайний зовнішній вигляд); *Пушкарьова* (некрасива, неохайна).

Значна кількість прізвиस्क вказують на індивідуальні особливості окремих частин тіла носія:

а) голови: за формою *Ринка* (має плоску форму голови), *Цвик* (має видовжену форму голови); за розміром: *Гарбуз*, *Каністра* (велика голова);

б) обличчя: форма *Пунчик* (пухке обличчя), *Когут*, *Курка* (овальне обличчя);

в) вух: *Чебурашка* (вуха великі), *Пельмень* (великі вуха), *Клаповухий* (за виглядом вух);

г) носа: *Буратіно* (має довгий ніс), *Широконосик* (за формою носа);

д) зубів: *Капітан Барбоса* (золоті передні зуби), *Зубик* (наявність великих зубів);

е) шиї: *Шийка*, *Гусак* (довга шия);

є) ніг: *Панчоха* (має криві ноги).

На наявність у денотата бороди, вусів вказують назви: *Чорна Борода*, *Дзідзьо* (має бороду); *Гітлер* (має вуса); брів – *Брежнєв* (має густі брови).

Прізвиська, що вказують на зачіску, особливості волосся у с. Зозулинці теж становлять значну частину назв групи прізвиськ, мотивованих зовнішніми ознаками денотата:

а) кучеряве волосся: *Йожик*;

б) довге: *Пишениця*;

в) лисина або коротке волосся: *Лисий* (відсутнє волосся);

г) колір волосся: а) рудий: *Роксолана*, *Відьма*; б) чорний: *Чорний*;

Прізвиська, що вказують на особливості шкіри, виявляють:

а) пігментацію: *Білок* (має світлу шкіру), *Чорнослив* (смуглявий колір обличчя), *Сулейман* (зовнішня схожість шкіри з однойменним історичним діячем);

б) дефекти шкіри: *Мурашка* (проблеми зі шкірою).

До групи належать і неофіційні антропоніми, що вказують на певну річ у гардеробі, що відноситься до зовнішнього вигляду: *Найк* (за стилем одягу).

Досить часто прізвиська досліджуваної групи мотивуються декількома диференційними ознаками носія, що дозволяє повніше скласти уяву про його / її зовнішність: *Писанка* (має червоні щоки та красивий колір шкіри), *Клеопатра* (смуглява, має вузькі очі), *Котигорошок* (невисокого зросту, кремезної статури), *Слон* (великий і неохайний), *Дюймовочка* (низького зросту, тендітна), *Кнопка* (низька і худа), *Вінні Пух* (невисокого зросту, кремезної статури). Так само тує є прізвиська, що, окрім зовнішнього виду, характеризують й інші особливості носія: *Нарцис* (має біле волосся, самозакоханий і) *Коник* (худий і непосидючий) тощо.

На основі проведеного дослідження можна зробити **висновки** про те, що прізвиська є досить поширеними антропонімами на території села Зозулинці. Вони виконують важливу функцію – ідентифікують особу серед осіб з однаковими іменами чи / і прізвиськами, і, звичайно, характеризують денотатів. Найпоширенішою групою є прізвиська мотивовані зовнішністю носія (≈32% від усіх досліджених), які дозволяють номінувати денотата, не маючи навіть інформації про його інші особливості. Найбільшою підгрупою прізвиськ за зовнішністю носія є ті, що мотивовані особливостями окремих частин тіла і особливостями тілобудови. Менш продуктивними – ті, що вказують на особливості ходи, наявність певних елементів одягу.

Прізвиська є невід'ємним складником сучасного українського антропонімікону і потребують детального із збору і аналізу у межах як усієї країни, так і населеного пункту зокрема.

ЛІТЕРАТУРА

1. Скорук І. Д. Курсова та дипломна роботи з ономастики : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 296 с.
2. Українська мова: енциклопедія / [редкол.: В.М.Русанівський (співголова), О. О. Тараненко (співголова), М. П. Зяблюк та ін.]. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
3. Павлюк В. А. Становлення неофіційного антропонімікону Вінниччини: дис. ... канд. філолог. наук: 10.02.01. Вінниця, 2016. 244 с.
4. Ястребов В. Малорусские прозвища Херсонской губернии. Одесса, 1893. С. 308–309.

Щудло Соломія

Науковий керівник – викл. Тимків І.М.

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА МЕТОДОМ ГЛЕНА ДОМАНА

Сучасний світ є надзвичайно динамічним, він диктує нам свої правила, ставить перед людиною завдання йти в ногу з часом, оволодіти новими компетентностями тощо. Однією із таких вимог є знання іноземних мов.

Метод навчання – одне із центральних понять у викладанні іноземної мови. Метод, який використовуємо, відображає наше бачення мови та широту ваших знань [6].

Вивчення будь-якої мови – процес надзвичайно тривалий та клопіткий, проте він вартий усіх старань. На сьогодні існує багато методів оволодіння іноземними мовами, які є